

Legea nr. 85 din 25 iunie 2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență¹⁾

cu modificările și completările aduse prin:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative (M. Of. nr. 840 din 2 octombrie 2018);
- Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 15 din 6 ianuarie 2017);
- Decizia ICCJ nr. 11/2016 privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Alba Iulia - Secția a II-a civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modul de interpretare a art. 105 alin. (1) și (2) și art. 106 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a lămuri dacă administratorul/ lichidatorul judiciar are dreptul de a verifica creanțe bugetare constatate prin titluri executorii, contestate în termen legal, și care sunt limitele acestei verificări, având în vedere și faptul că aceste creanțe sunt constatate printr-un act fiscal emis în regim de putere publică (M. Of. nr. 436 din 10 iunie 2016);
- Legea nr. 62/2016 pentru completarea art. 75 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență (M. Of. nr. 295 din 19 aprilie 2016);
- Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar (M. Of. nr. 920 din 11 decembrie 2015).

¹⁾ Publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014.

Codul insolvenței (Legea nr. 85/2014)

Cuprins

	Pag.
Titlul preliminar	7
Capitolul I. Domeniul de reglementare	7
Capitolul II. Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Definiții	8
Secțiunea 1. Principii	8
Secțiunea a 2-a. Definiții	9
Titlul I. Proceduri de prevenire a insolvenței	24
Capitolul I. Dispoziții generale	24
Capitolul II. Mandatul ad-hoc	24
Capitolul III. Concordatul preventiv	25
Secțiunea 1. Beneficiarii procedurii. Organele care aplică procedura	25
Secțiunea a 2-a. Încheierea și omologarea concordatului preventiv	29
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii concordatului preventiv	31
Titlul II. Procedura insolvenței	33
Capitolul I. Dispoziții comune	33
Secțiunea 1. Aspecte generale	33
Secțiunea a 2-a. Organele care aplică procedura. Participanții la procedură	35
§1. Instanțele judecătorești	35
§2. Judecătorul-sindic	40
§3. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor	44
§4. Administratorul special	50
§5. Administratorul judiciar	51
§6. Lichidatorul judiciar	60
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia	61
§1. Cererile introductive	61
§2. Deschiderea procedurii și efectele deschiderii procedurii	66
Secțiunea a 4-a. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile	84
Secțiunea a 5-a. Situația unor acte juridice ale debitorului	96
§1. Aspecte generale	96
§2. Anularea actelor frauduloase	96

(3) În cazul aprobării de către adunarea creditorilor a propunerii administratorului judiciar prevăzute la art. 97 alin. (2), judecătorul-sindic va decide, prin sentință, intrarea în faliment a debitorului, în condițiile art. 145 alin. (1) lit. D.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu se aplică pentru raportul prevăzut la art. 97 alin. (2), în cazul în care, până la data ședinței adunării creditorilor de aprobare a acestui raport, a fost confirmat un plan de reorganizare.

Secțiunea a 4-a. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile

Art. 99. (1) În urma deschiderii procedurii, administratorul judiciar va trimite o notificare tuturor creditorilor menționați în lista depusă de debitor potrivit prevederilor art. 67 alin. (1) lit. c) ori, după caz, potrivit prevederilor art. 74, debitorului și oficiului registrului comerțului sau, după caz, registrului societăților agricole ori altor registre unde debitorul este înmatriculat/înregistrat, pentru efectuarea mențiunii.

(2) Dacă creditorii cu sediul sau cu domiciliul în străinătate au reprezentanți în țară, notificarea va fi trimisă acestora din urmă.

(3) Notificarea prevăzută la alin. (1) se realizează potrivit prevederilor Codului de procedură civilă și se va publica, totodată, pe cheltuiala averii debitorului, într-un ziar de largă circulație și în BPI.

Notă:

✎ În prezent, potrivit art. 42 alin. (3) teza finală din Legea nr. 85/2014, creditorii care nu au fost identificați în lista depusă de debitor și, pe cale de consecință, notificați de administratorul judiciar conform art. 99 din Legea nr. 85/2014, sunt considerați repuși de drept în termenul de admitere a creanțelor, prin depunerea unei cereri de admitere la masa credală.

Art. 100. (1) Notificarea va fi comunicată creditorilor de îndată și, în orice caz, cu cel puțin 10 zile înainte de împlinirea termenului-limită pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor și va cuprinde:

a) termenul-limită de depunere de către creditorii a opozițiilor la sentința de deschidere a procedurii, pronunțată ca urmare a cererii formulate de debitor, în condițiile art. 71 alin. (1), precum și termenul de soluționare a opozițiilor, care nu va depăși 10 zile de la data expirării termenului de depunere a acestora;

b) termenul-limită pentru înregistrarea cererii de admitere a creanțelor asupra averii debitorului, care va fi de maximum 45 de zile de la deschiderea procedurii, precum și cerințele pentru ca o creanță înregistrată să fie considerată valabilă;

c) termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și publicare în BPI a tabelului preliminar de creanțe, care nu va depăși 20 de zile pentru procedura generală sau, respectiv, 10 zile, în cazul procedurii simplificate, de la expirarea termenului prevăzut la lit. b);

d) termenul de definitivare a tabelului creanțelor, care nu va depăși 25 de zile, în cazul procedurii generale și al celei simplificate, de la expirarea termenului corespunzător fiecărei proceduri, prevăzut la lit. c);

e) locul, data și ora primei ședințe a adunării creditorilor, care va avea loc în maximum 5 zile de la expirarea termenului prevăzut la lit. c).

(2) În funcție de circumstanțele cauzei și pentru motive temeinice, judecătorul-sindic va putea hotărî o majorare a termenelor prevăzute la alin. (1) lit. b), c) și e) cu maximum 30 de zile.

Art. 101. (1) Administratorul judiciar va efectua, în termen de 60 de zile de la data deschiderii procedurii, procedura de inventariere a bunurilor din averea debitorului, pe baza informațiilor primite de la debitor în condițiile art. 67 sau 74 și/sau pe baza oricăror informații și documente solicitate autorităților competente potrivit legii. Termenul de 60 de zile poate fi prelungit la cererea administratorului judiciar, pentru motive temeinice, de către judecătorul-sindic.

(2) Dacă debitorul are bunuri supuse transcripției, inscripției sau înregistrării în registrele de publicitate, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar va trimite instanțelor, autorităților ori instituțiilor care țin aceste registre o copie de pe hotărârea de deschidere a procedurii, spre a se face mențiuni.

Art. 102. (1)¹⁾ Cu excepția salariaților ale căror creanțe vor fi înregistrate de administratorul judiciar conform evidențelor contabile, toți ceilalți creditori, ale căror creanțe sunt anterioare datei de deschidere a procedurii, vor depune cererea de admitere a creanțelor în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii; cererile de admitere a creanțelor vor fi înregistrate într-un registru, care se va păstra la grefa tribunalului. Sunt creanțe anterioare și creanțele bugetare stabilite printr-o decizie de impunere întocmită ulterior deschiderii procedurii, dar care are ca obiect activitatea anterioară a debitorului. În termen de 60 de zile de la data publicării în BPI a notificării privind deschiderea procedurii, organele de inspecție fiscală vor efectua inspecția fiscală pe baza analizei de risc, potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. Creditorii bugetari vor înregistra cererea de admitere a creanței, conform evidențelor proprii, în termenul prevăzut la art. 100 alin. (1) lit. b), urmând ca, în termen de 60 de zile de la data publicării în BPI a notificării privind deschiderea procedurii, să înregistreze un supliment al cererii de admitere a creanței inițiale, dacă este cazul.

(2) Creanța în baza căreia s-a deschis procedura insolvenței este înregistrată de administratorul judiciar, în baza documentelor justificative atașate cererii de deschidere a procedurii și în urma verificării, fără a fi necesară depunerea unei cereri de admitere, potrivit alin. (1), cu excepția cazului în care se calculează accesorii până la data deschiderii procedurii.

¹⁾ Alin. (1) al art. 102 este redat astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 din O.U.G. nr. 88/2018. În forma anterioară, alin. (1) al art. 102 prevedea: „Cu excepția salariaților ale căror creanțe vor fi înregistrate de administratorul judiciar conform evidențelor contabile, toți ceilalți creditori, ale căror creanțe sunt anterioare datei de deschidere a procedurii, vor depune cererea de admitere a creanțelor în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii; cererile de admitere a creanțelor vor fi înregistrate într-un registru, care se va păstra la grefa tribunalului. Sunt creanțe anterioare și creanțele bugetare constatate printr-un raport de inspecție fiscală întocmit ulterior deschiderii procedurii, dar care are ca obiect activitatea anterioară a debitorului. În termen de 60 de zile de la data publicării în BPI a notificării privind deschiderea procedurii, organele de inspecție fiscală vor efectua inspecția fiscală și vor întocmi raportul de inspecție fiscală, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Creditorii bugetari vor înregistra cererea de admitere a creanței în termenul prevăzut la art. 100 alin. (1) lit. b), urmând ca, în termen de 60 de zile de la data publicării în BPI a notificării privind deschiderea procedurii, să înregistreze un supliment al cererii de admitere a creanței inițiale, dacă este cazul”.

(3) Cererea de admitere a creanțelor trebuie făcută chiar dacă acestea nu sunt stabilite printr-un titlu.

(4) Creanțele nescadente sau sub condiție la data deschiderii procedurii vor fi admise la masa credală și vor fi îndreptățite să participe la distribuire de sume în măsura îngăduită de prezentul titlu.

(5) Dreptul de vot și dreptul la distribuție ale titularilor creanțelor sub condiție suspensivă la data deschiderii procedurii, inclusiv ale titularilor creanțelor a căror valorificare este condiționată de executarea în prealabil a debitorului principal, se nasc numai după îndeplinirea condiției respective.

(6) Creanțele născute după data deschiderii procedurii, în perioada de observație sau în procedura reorganizării judiciare vor fi plătite conform documentelor din care rezultă, nefiind necesară înscrierea la masa credală. Prevederea se aplică în mod corespunzător pentru creanțele născute după data deschiderii procedurii de faliment.

(7) În cazul în care se deschide procedura de faliment după perioada de observație sau reorganizare, creditorii vor solicita înscrierea în tabelul suplimentar pentru creanțele născute după data deschiderii procedurii insolvenței ce nu au fost plătite.

(8) Creanța unei părți vătămate din procesul penal se înscrie sub condiție suspensivă, până la soluționarea definitivă a acțiunii civile în procesul penal în favoarea părții vătămate, prin depunerea unei cereri de admitere a creanței. În cazul în care acțiunea civilă în procesul penal nu se finalizează până la închiderea procedurii insolvenței, fie ca urmare a reușitei planului de reorganizare, fie ca urmare a lichidării, eventualele creanțe rezultate din procesul penal vor fi acoperite din averea persoanei juridice reorganizate sau, dacă este cazul, din sumele obținute din acțiunea în atragerea răspunderii patrimoniale a persoanelor ce au contribuit la aducerea persoanei juridice în stare de insolvență, potrivit prevederilor art. 169 și următoarele.

(8¹)¹⁾ Creanțele fiscale constatate printr-un act administrativ fiscal contestat și a cărui executare silită nu a fost suspendată prin hotărâre judecătorească definitivă vor fi admise la masa credală și înscrise sub condiție rezolutorie până la finalizarea contestației de către instanța de contencios administrativ.

(9) Toate creanțele prezentate a fi admise și înregistrate la grefa tribunalului vor fi prezumate valabile și corecte dacă nu sunt contestate de către debitor, administratorul judiciar sau creditorii.

Comentariul coord. (O.U.G. nr. 88/2018):

Prin art. I pct. 9 și 10 din O.U.G. nr. 88/2018 s-a modificat art. 102 din Legea nr. 85/2014, realizându-se o conturare mai exactă a regimului juridic al creanțelor bugetare sub următoarele aspecte:

- este considerată creanță bugetară anterioară deschiderii procedurii și creanța stabilită prin decizie de impunere emisă după deschiderea procedurii, dacă privește activitatea anterioară a debitorului. Practic, în ipoteza menționată, va trebui să se analizeze momentul în care s-a născut creanța fiscală în condițiile art. 21 C.proc.fisc., care este distinct de momentul emiterii deciziei de impunere. Dacă creanța bugetară s-a născut în timpul procedurii, atunci aceasta are regimul juridic al unei creanțe curente, fiind aplicabile dispozițiile art. 102 alin. (6) din Legea nr. 85/2014;

¹⁾ Alin. (8¹) al art. 102 a fost introdus prin art. I pct. 10 din O.U.G. nr. 88/2018.

- determinarea cuantumului creanței fiscale se va realiza pe baza evidențelor proprii, atunci când nu a fost finalizată inspecția fiscală în termenul de declarare a creanței bugetare prevăzut de art. 100 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 85/2014. Dacă a fost finalizată inspecția fiscală în cursul termenului de declarare a creanței, atunci creanța bugetară va fi înscrisă cu suma rezultată din raportul de inspecție fiscală;
- creditorul bugetar trebuie să facă declarația de creanță în termenul prevăzut de art. 100 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 85/2014, chiar dacă nu s-a emis decizia de impunere conform art. 102 alin. (3) din Legea nr. 85/2014;
- posibilitatea depunerii unui supliment de creanță vizează ipoteza în care la formularea declarației inițiale de creanță nu fusese emisă decizia de impunere, iar creanța a fost declarată pe baza evidențelor proprii ale organului fiscal;
- dacă creanța bugetară, atestată prin decizia de impunere, a fost contestată, se va dispune înscrierea creanței bugetare sub condiție rezolutorie până la finalizarea definitivă a procedurii de soluționare a contestației.

Note:

- ✎ Prin art. 102 alin. (2) teza I din Legea nr. 85/2014, creanța în baza căreia s-a deschis procedura insolvenței este înscrisă din oficiu de către administratorul judiciar, fără a fi necesară formularea unei noi declarații de creanță, cu excepția situației în care s-au solicitat accesorii până la momentul deschiderii procedurii, respectiv data pronunțării hotărârii judecătorești de către judecătorul-sindic [art. 71 sau art. 72 raportat la art. 5 pct. 25 din Legea nr. 85/2014]. În ipoteza în care s-a formulat cerere de deschidere a procedurii de către mai mulți creditori, întrucât condițiile de deschidere se apreciază prin prisma tuturor acestor cereri, astfel cum se prevede în art. 70 alin. (3) teza finală din Legea nr. 85/2014, atunci acești creditori nu mai trebuie să depună o cerere suplimentară de admitere a creanțelor.
- ✎ Potrivit art. 5 pct. 20 din Legea nr. 85/2014, creanța se impune a fi certă, lichidă și exigibilă doar în cazul creditorului care solicită deschiderea procedurii insolvenței, în timp ce calitatea de creditor îndreptățit să participe la procedură poate aparține oricărei persoane care are un drept de creanță, fără ca legea să impună, în mod expres, cerința ca respectiva creanță să fie certă, lichidă și exigibilă (art. 5 pct. 19 din Legea nr. 85/2014).

Jurisprudență relevantă:

Data nașterii creanței fiscale. Curtea reține, în aplicarea art. 23 C.proc.fisc., faptul că dreptul de creanță fiscală și obligația corelativă, de plată, se nasc în momentul în care se constituie baza de impunere care le-a generat, iar nu la data scadenței obligației de plată. În speță, obligațiile în cuantum de X lei sunt aferente lunii mai 2014, cu termen de plată și deci scadente la 25.06.2014. Or, în condițiile în care intimata nu a solicitat înscrierea în tabelul preliminar al debitoarei cu această sumă, fiind creanță născută anterior deschiderii procedurii, aceasta nu poate eluda dispozițiile legale imperative ale procedurii legislației speciale a insolvenței și să solicite direct înscrierea cu suma de X lei în tabelul suplimentar de creanțe (C.A. București, s. a VI-a civ., dec. nr. 510A din data de 13 martie 2017, în BJ C.A. București, 2017, II, p. 22).

Procedura de depunere a suplimentului de creanță. Creditorul nu trebuia să conteste tabelul preliminar întocmit de către administratorul judiciar, atât timp cât dispozițiile legale prevăd expres procedura de urmat într-o astfel de situație, respectiv transmiterea unui supliment al cererii de admitere a creanței inițiale, și aceasta deoarece înscrierea inițială corespundea cererii de creanță inițiale. O interpretare contrară nu poate fi primită, întrucât, raportat la durata termenelor legale instituite de art. 100 și art. 102 din Legea nr. 85/2014, este posibil ca finalizarea raportului fiscal să aibă loc ulterior împlinirii chiar a termenului de contestare a tabelului preliminar, deși demersurile creditorului bugetar respectă termenul de 60 de zile (C.A. București, s. a VI-a civ., dec. nr. 305 din 14 februarie 2017, în BJ C.A. București 2017, I, p. 8).